

မနက်ပိုင်းလင်းအိပ်ရာမှအထ ဘာတွေ့ရမလဲ

(လူအဖွဲ့အစည်းသစ်သို့ ရှုမြင်ချက်များ)

မောင်စူးစမ်း

မနက်မိုးလင်း အိပ်ရာမှအထ ဘာတွေ့ရမလဲ

ရုပ်ကြွင်းကျောက်ရုပ်

ခန္ဓာကိုယ်တွေသာ ရုပ်ကြွင်းကျောက်ရုပ်ဖြစ်သွားသည် မဟုတ်။

အတွေးအခေါ်၊ ပေါ်လစီ နှင့် တုံ့ပြန်မှုတို့သည်လည်း မျက်မှောက်ခေတ်၌
ရုပ်ကြွင်းဖြစ်သွားတတ်သည်။ ဤအချက်ကို ထောက်ပြသူမှာ တခြားသူ မဟုတ်။
စင်ကာပူနိုင်ငံ၏ လက်ရှိအာဏာရပါတီ (ပီအေပီ) ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သူ တိုနီတင်ပင်
ဖြစ်သည်။

တိုနီတင်သည် မစ္စတာလီကွမ်ယူ ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ

နုတ်ထွက်စဉ်အခါက ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ဆက်ခံရန် ငြင်းဆိုခဲ့သူဖြစ်သည်။
မကြာသေးမီက ကျင်းပပြုလုပ်သော ပီအေပီ အစည်းအဝေးတစ်ရပ်တွင်
အထက်ဆိုခဲ့ပါအတိုင်း ၎င်းက သတိပေး ပြောကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏ ။

ဆက်လက်ပြီး ၎င်းက အတွေးအခေါ်နှင့် တုံ့ပြန်မှုပေါ်လစီများ

ရုပ်ကြွင်းကျောက်တို့ကို ခံစားသိရှိနားလည်လွယ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ ခေတ်၏
ရေစီးကြောင်းကို သဘောပေါက်နှလုံးမူ နိုင်ရန် အထူးတလည် လိုအပ်ခြင်းကို
ညွှန်းပုံရပါသည်။

သို့မဟုတ်လျှင်

ဤသို့ ခေတ်ကို အချိန်မီနားမလည်ပါက ပီအေပီပါတီသည်

နိုင်ငံရေးအသည်းကြပ်နာ Political Sclerosis ကို စွဲကပ်ခံရလိမ့်မည်ဟု တိုနီတင်က
ဆိုသည်။

ခေတ်ကို နားမလည်ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သော

နိုင်ငံရေးအသည်းကြပ်နာ အန္တရာယ်ကို တက်တက်ကြွကြွ သတိရှိရမည်ဖြစ်လေရာ
ဤအချက်အပေါ် သတိလက်လွှတ်ဖြစ်သည်နှင့်အမျှ မနက်အိပ်ရာထလျှင်
တစ်မျိုးတွေ့ရလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။ ဤတစ်မျိုးကို မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့ရလိမ့်

မည်ဟုလည်း ပြောသည်။

ဤတစ်မျိုးမှာ တခြားမဟုတ်ပေ။ လူငယ် လူရွယ်တို့၏ ဆန္ဒ၊ အာသီသနှင့် ရည်မှန်းချက် တို့သည် ပါတီခေါင်းဆောင်တို့၏ ဆန္ဒ၊ အာသီသနှင့် ရည်မှန်းချက်တို့နှင့် ခြားနားကွဲပြားနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအခြေအနေသည် ပါတီခေါင်းဆောင်တို့၏ အတွေးအခေါ်ပေါ်လစီနှင့် တုံ့ပြန်မှုတို့သည် မနက်မိုးလင်းသည့်အခါ ရုပ်ကြွင်းကျောက်ရုပ်ဖြစ်နေခြင်းကို တွေ့လိုက်ရသည့်ပမာ ညွှန်းဟန်တူ သည်။

ပြီးပြည့်စုံသော ဖော်မြူလာ

မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် ပီဆိုငွေတန်ဖိုး ကျွမ်းစိုက်ကျဆင်းသွားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ နက်ရှိုင်းသော အကျပ်အတည်းထဲတွင် ဗြုန်းစားကြီး ရောက်ရှိနေ၏ ။

ဤမက္ကဆီကို အကျပ်အတည်းသည် စင်ကာပူသို့လည်း ဂယက်ရိုက်ခတ်လာသည်။ အကြောင်းမူ မက္ကဆီကိုသည် လက်တင်အမေရိက၏ စင်ကာပူဟု နာမည်ရနေသောကြောင့် ဖြစ်၏ ။ အတုယူစရာ၊ နမူနာယူစရာဟု အပြောများနေသောကြောင့် ဖြစ်၏ ။ စင်ကာပူ ဒုက္ခတွေ့ သောအခါ ဒီစင်ကာပူကော ဘယ်လိုလဲဟု မေးခွန်းများ ထုတ်လာကြပေသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ စင်ကာပူ ပေါ်လစီသုတေသနအဖွဲ့တွင် ပညာရှင်များ မကြာခင်က ဆွေးနွေးကြရသည်။ ဤဆွေးနွေးပွဲတွင် ပညာရှင်တစ်ဦး၏ တင်ပြချက်သည် အထက်တွင် တိုနီတင် တင်ပြသွားခဲ့သည့်အချက်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်တူနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

၎င်းပုဂ္ဂိုလ်က . . .

“စင်ကာပူက ပြဿနာအရပ်ရပ် ဖြေရှင်းဖို့အတွက် ပြီးပြည့်စုံတဲ့

ဖော်မြူလာကို တွေ့ထား ပြီးပြီလို့ မှတ်ယူနေရင် အမှားကြီး မှားလိမ့်မယ်။ အဲဒီ လို တရားသေအယူအဆဟာ နောင်မှာ အကြီးအကျယ် ဒုက္ခပေးလိမ့်မယ်” ဟု တင်ပြသွားသည်။

မိကီးမောက်(စ်)

အခြားစိတ်ဝင်စားစရာ အယူအဆတစ်ခုမှာ မကြာသေးမီက ဘရူနိုင်းနိုင်ငံ၊ ဘရူနိုင်း တက္ကသိုလ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် မလေးရှားယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ တစ်ရပ်၌ ပညာရှင်တစ်ဦးက တင်ပြလာသော အယူအဆတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဤပညာရှင်က အနောက်တိုင်းသတင်းဆိုင်ရာ တက်ကနိုလိုဂျီတို့ကြောင့် ကလေးသူငယ် တို့သည် မစ်ကီးမောက်(စ်) မျိုးဆက် (Mickey Mouse Generation) ထဲ ရောက်လာကြပြီဟု ဆိုသည်။

မစ်ကီးမောက်(စ်) မျိုးဆက်သည် နိုင်ငံခြား အိုင်ဒီအိုလိုဂျီတို့ကို သွတ်သွင်းပေးသည်။ ထို့ကြောင့် မလေးစိတ်ဓာတ်ကို ညံ့ဖျင်းစေကြောင်း အမှန်တကယ် စိုးရိမ်ရသည်။ ဤအချက်တို့ ကပင် မလေးယဉ်ကျေးမှု ရှင်သန်တည်မြဲရန် ဗီဇစိတ် (Survival Instinct) ကို ဖျက်ဆီးလာသည် ဟု ဆိုသည်။

ဆက်လက်ပြီး မလေးယဉ်ကျေးမှုကို ရှင်သန်တည်မြဲစေလိုလျှင် အစ္စလမ်ကို မဏ္ဍိုင်အဖြစ် ပြန်တည်ရမည်။ နိုင်ငံခြားအတွေးအခေါ် လွှမ်းမိုးမှုတို့ကို တားဆီးရမည်။ မလေးတွေကိုယ်တိုင်က မလေးယဉ်ကျေးမှုကို ရှင်သန်အောင် ပြုရမည်။ ရိုးရာအစဉ်အလာတို့နှင့် ဆန့်ကျင်သော စီးပွားရေး ဆောင်ရွက်မှု ပုံသဏ္ဌာန်အသစ်တို့သည် မလေးနိုင်ငံများ တည်တံ့မှုကိုလည်း အန္တရာယ်ပြုနေ၍ ကြီးစွာ သတိထားရမည်ဟု ပြောပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော စင်ကာပူမှ အတွေးအခေါ်တို့နှင့် ယခု မလေး အတွေးအခေါ် တို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပြီး စာဖတ်သူက လိုအပ်သလို ဆင်ခြင်ကြည့်ရန်

နိုးဆော်အပ်၏။

ယခုအနောက်တိုင်းက တွေးပုံကို ဖော်ပြပါမည်။

နှစ်ဆယ်သမားများ

အနောက်တိုင်းလူအဖွဲ့အစည်းတို့ကလည်း လူငယ် လူရွယ်တို့၏ ဆန္ဒ၊ အာသီသနှင့် ရည်မှန်းချက်တို့ကို ဂရုစိုက်နားထောင်ကြပါသည်။ လက်ရှိဘဝကို မည်သို့ရှုမြင်ကြသနည်းဆိုသော အချက်ကိုလည်း အလေးထားကြည့်ကြသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဖော်ကျွန်းမဂ္ဂဇင်းကြီးက အမေရိကန်ရှိ အသက်နှစ်ဆယ်တစ်ဝိုက် လူငယ်တို့၏ အနေအထားကို စုံစမ်းလေ့လာသည်။ ထိုလူငယ်တို့ကို “နှစ်ဆယ်သမားများ” ဟု အတိုကောက်ခေါ်ကြ၏။

ဤသို့ စုံစမ်းလေ့လာရာတွင် အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကို ထောင့်စုံဘက်စုံ ငုံ့မိစေရန် အလို့ငှာ မေးခွန်းတို့ကို စနစ်တကျ စီစဉ်ထုတ်ပေးပြုစု၍ မေးသည်။ ဤမေးခွန်းတို့ကို အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ပြအပ်ပါ၏။

(၁) ဘဝမွန် (Good life) ဆိုသည်ကို ဘယ်လို နားလည်သလဲ။

(က) ငွေရေးကြေးရေးအပိုင်း အောင်မြင်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(ခ) အိမ်တစ်ဆောင် မီးတစ်ပြောင်နှင့် နေနိုင်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(ဂ) အလုပ်လုပ်ရတာ ကို ခေါ်တာလား။ (သို့တည်းမဟုတ်) အချိန်အား များများ ရတတ်တာကို ခေါ်တာလား။

(ဃ) ချမ်းသာတဲ့ မိသားစုဖြစ်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(င) ခရီးများများသွားလာနိုင်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(စ) လုပ်ခ ကောင်းကောင်းရခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(ဆ) အခြားသူတို့ကို ကူညီနိုင်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(ဇ) ဉာဏ်ပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်၊ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်အား
ကြွယ်ဝအောင် လုပ်လာနိုင်ခြင်းကို ခေါ်တာလား။

(ဈ) ဘုရား တရားဘက် ကြည်ညိုသဒ္ဓါတရား ပွားများနိုင်ခြင်းကို
ခေါ်တာလား။

ဘဝ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင်

(၂) ဘဝမျှော်လင့်ချက်တို့သည် တိုးပွားသလား။ လျော့ပေါ့သွားသလား။

(၃) ဓနရရှိရေးနှင့် ဘဝပြေပြစ်ရေး (Sarmon) တို့ နှစ်ခုကြားတွင်
မည်သည့်အချက်ကို ပို၍ တန်ဖိုးထားသနည်း။

(၄) လွတ်လပ်မှုအသိစိတ်၊ အလားအလာနှင့် အခွင့်အလမ်းများ
ပိုမိုပွင့်လင်း များပြား လာသည်ဆိုသော အသိစိတ်ရွေးချယ်ခွင့် ပိုမိုရရှိလာသော
အသိစိတ်၊ မိမိဘဝကို မိမိကသာ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်ဆိုသော အသိစိတ်
(ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစိုးရနိုင်ခြင်း) တို့နှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်လို မြင်သလဲ။

(၅) အနာဂတ်တက်လမ်းအတွက် ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ။
ပညာရေးလား။ ပတ်ဝန်းကျင် လား။

(၆) ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန် စိတ်ဓာတ်အပေါ် ဘယ်လို မြင်သလဲ။

(၇) (က) သင်၏ အလုပ်တွင် ကျေနပ်ရဲ့လား။

(ခ) သင်၏ အလုပ်တွင် ပျော်ပိုက်ရဲ့လား။

(ဂ) သင်၏ အလုပ်က အကျိုးဖြစ်သည်ဟု ယူဆသလား။

(ဃ) အလုပ်လုပ်ရာတွင် လေးစားမှု ရှိသလား။

(င) သင်၏ အလုပ် လုံခြုံမှုအတွက် ဘယ်လို ခံစားရသလဲ။

(စ) သင့်ဘဝ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင် သင် ဘာလုပ်ချင်သလဲ။

ကောင်းမွန်တဲ့အချိန် (good time) ရဖို့ သင် ဘာလုပ်မလဲ။

(၉) အိမ်ထောင်ရေးအပေါ် ဘယ်လို သဘောထားသလဲ။

(က) ဘဝအဖော်မွန်အနေဖြင့် အိမ်ထောင်ပြုသလား။

(ခ) စီးပွားရေးကြောင့် အိမ်ထောင်ပြုရတာ လား။

(ဂ) လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အလုပ်အကိုင်ကြောင့် အိမ်ထောင်ပြုရတာ လား။

အိပ်မက် ရှိသလား

(၁၀) ကမ္ဘာကြီးမှာ ဘာတွေဖြစ်နေသလဲ။ အဲဒီ အချက်အပေါ်

ဘယ်လောက် စိတ်ဝင်စား သလဲ။

(က) သတင်းစာ ဘယ်လောက်ဖတ်သလဲ။

(ခ) ရုပ်မြင်သံကြား ဘယ်လောက်ကြည့်သလဲ။

(ဂ) စာနယ်ဇင်းတွေ ဘယ်လောက် ဖတ်သလဲ။

(၁၁) တိုင်းရေးပြည်ရေးကိုကော ဘယ်လောက် စိတ်ဝင်စားသလဲ။

တိုင်းပြည်၏ အိပ်မက် ဆိုတာ ရှိသလား။ ရှိရင် ဒီအိပ်မက်ဟာ ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲ။

(၁၂) သင်သည် သင့်မိဘတွေ ငယ်ရွယ်စဉ်ကထက် ပိုပြီး

ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေရ သလား။

(၁၃) သင်သည် လူငယ်ဘဝမှနေ၍ လူရွယ်ဘဝရောက်လာလျှင်ကော

သင့်မိဘတွေရဲ့ လူရွယ်ဘဝထက် ပိုပြီး ကောင်းကောင်းမွန်မွန် နေရလိမ့်မည်လို့ မျှော်လင့်သလား။

(၁၄) သင့်မိဘတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပြီး သင်က

(က) စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည့်ဘဝကို ပိုပြီး လွယ်ကူစွာ

ရရှိနေသလား။

(ခ) အလုပ်ရှာရတာ ပိုလွယ်နေသလား။ သင့်အလုပ်မှာ

အောင်မြင်မှုကကော

ပိုလွယ်သလား။

(ဂ) ရာထူးအဆင့်အတန်း တိုးတက်မှုကော ပိုလွယ်ကူသလား။

(ဃ) မိမိအတွက် ကျေနပ်ဖြည့်ဆည်းနိုင်မှုကော ပိုလွယ်ကူသလား။

အကောင်းမြင်ခြင်း

(၁၅) ဘဝမွန် ခံစားမှုကော ပို၍ လွယ်ကူသလား။

(၁၆) အိမ်တစ်ဆောင် မီးတစ်ပြောင်ရဖို့ကော ပိုလွယ်ကူသလား။

(၁၇) ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ပိုင်ဆိုင်ဖို့ကော ပိုလွယ်ကူသလား။

(၁၈) ငွေရေးကြေးရေး လုံခြုံမှုကိစ္စမှာကော ပိုပြီး လွယ်ကူနေသလား။

(၁၉) အားလပ်ချိန်ကိစ္စမှာကော ပိုပြီး အဆင်ပြေ လွယ်ကူနေသလား။

(၂၀) မိသားစုကို ထောက်ပံ့မှုကိစ္စမှာကော ပိုပြီး အဆင်ပြေသလား။

(၂၁) တာရှည်ခံအိမ်ထောင်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရေးမှာကော ပိုလို့

အဆင်ပြေသလား။

(၂၂) သားသမီးတို့အတွက် ပညာသင်ကြားစရိတ် ရှာဖွေရရှိရေးကော

ပိုလို့ လွယ်ကူသလား။

(၂၃) လာမည့် (၁၀) နှစ်အတွင်းမှာ သင်၏ အလုပ်အကိုင်နှင့်

ဘဏ္ဍာရေးအလားအလာ တို့အပေါ် မည်ကဲ့သို့ အကောင်းမြင်ပါသနည်း။

(၂၄) လာမည့် (၁၀) နှစ်အတွင်းမှာ တိုင်းပြည်၏

စီးပွားရေးအလားအလာနှင့် ပတ်သက် ပြီး မည်ကဲ့သို့ အကောင်းမြင်ပါသနည်း။

(၂၅) သင်နှင့် အသင့်လျော်ဆုံးဟု သင် ထင်မြင်သော
အလုပ်အကိုင်ကိုကော သင် တွေ့ပြီလား။

(၂၆) သင် လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေရသော အလုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး
တိုးတက်မှုအပေါ် သင် ကျေနပ်သလား။

ဘဝဟန်

(၂၇) လက်ရှိ အလုပ်လုပ်နေသောကုမ္ပဏီတွင် ရှေ့ဆက်ပြီး
ငါးနှစ်ဆက်တိုက် သင် ဆက်လုပ်ဖို့ အလားအလာရှိသလား။

(၂၈) လာမည့် ငါးနှစ်အတွင်း လက်ရှိကုမ္ပဏီမှ သင် အလုပ်ဖြုတ်ခံရဖို့
အလားအလာ ကော ရှိသလား။

(၂၉) တိုင်းပြည်၏ နေထိုင်မှုဟန် Way of life ကို မည်သည့်အရာတို့က
အဓိကအန္တရာယ် ပြုနေသနည်း။

(က) မူးယစ်ဆေးဝါးလား။

(ခ) ပညာရေးစနစ်လား။

(ဂ) ပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးလာခြင်းလား။

(ဃ) ရာဇဝတ်မှုတွေလား။

(င) စီးပွားရေးရောဂါဝေဒနာတွေလား။

(စ) နိုင်ငံခြားနှင့် စီးပွားရေးအရ ယှဉ်ပြိုင်မှုလား။

(ဆ) လူမျိုးရေး၊ လူမျိုးနွယ် ပြဿနာတွေလား။

(ဇ) ကမ္ဘာနှင့် ချီပြီးဖြစ်နေသော နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေးမတည်ငြိမ်မှုနှင့်
ဆူပူမှု တွေလား။

(ဃ) သင့်ထက် အရင်ကျသည့် မျိုးဆက်တို့အပေါ် သင်

ဘယ်လိုသဘောထားသလဲ။

(က) သူတို့လို သင် ဖြစ်ချင်သလား။

(သို့မဟုတ်)

(ခ) သူတို့နှင့် မတူညီလိုဘူးလား။

စုပေါင်းစိတ်နေစိတ်ထား

အထက်ဖော်ပြပါမေးခွန်းတို့ကား နှစ်ဆယ်သမားတို့အား

မကြာသေးမီက မေးခဲ့ကြသော မေးခွန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဤမေးခွန်းတို့ကို အမျိုးမျိုးဖြေကုန်ကြ၏ ။ ဤအဖြေတို့သည် နောင် တစ်ခေတ် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မည့်သူတို့၏ လက်ရှိသဘောထားများပင် ဖြစ်ကြပါမည်။

ထို့အပြင် ဤအဖြေတို့သည် လာမည့်မျိုးဆက်သစ်တို့၏ ဆန္ဒ၊ အာသီသနှင့် ရည်မှန်းချက် တို့ကိုလည်း ထင်ဟပ်ပါလိမ့်မည်။ ပညာရှင်တစ်ဦးကမူ ဤအဖြေတို့သည် တိုင်းပြည်၏ စုပေါင်း စိတ်အနေအထား Collective psyche ကို ဖော်ပြရာရောက်လိမ့်မည်ဟုလည်း ဆိုသည်။

စင်ကာပူဆရာတို့က ဤလူငယ်လူရွယ်တို့၏ စိတ်နေသဘောထားကို သိရှိနားလည်နေရန် ဟော၏ ။ ဘဂ္ဂနိုင်ငံ နီးနှောဖလှယ်ပွဲမှ ပညာရှင်တို့ကမူ ဤလူငယ်တို့သည် မစ်ကီးမောက်(စ်) မျိုးဆက်သစ် ဖြစ်လာမည့်ဟန် တွေးပူနေကြသည်။ အမေရိကန်တို့သည် တိကျသောပုစ္ဆာတို့ကို အထက်တွင် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း ခြုံငုံမိအောင် ထုတ်လုပ်၍ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဟန်မလုပ်သော အဖြေတို့ကို ညှစ်ထုတ်ယူသည်။

ပြီး ကောက်ချက်တစ်ခု ချသည်။ ယင်းမှာ နှစ်ဆယ်သမားတို့၏ ခေါင်းတို့သည် အနည်းငယ် ရှုပ်ထွေးနေပုံရသည်။ သို့သော် သူတို့၏ နှလုံးသားတို့မှာမူ နေရာမှန်တွင် ရှိနေကြသည်ကား သေချာသည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အက်ကြောင်းကွဲကြောင်းပြောင်းလဲခြင်း

ဒေါ်လိုက် အလျားလိုက်

လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်း၌ အက်ကြောင်းကွဲကြောင်းများ ရှိကြသည်။ ၂၁ ရာစုနှစ်အဝင်၌ ကား ဤအက်ကြောင်း ကွဲကြောင်းတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်အရာတို့သည် ယခင်ကနှင့်မတူတော့ဘဲ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ပြောင်းလဲသွားလေပြီဟု နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ထောက်ပြလာကြကုန်၏ ။

လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ အက်ကြောင်း ကွဲကြောင်းတို့ကို နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က နှစ်မျိုးခွဲကြည့်ကြသည်။ ဒေါ်လိုက်အက်ကြောင်း (vertical cleavage) နှင့် အလျားလိုက် အက်ကြောင်း (horizontal cleavage) တို့ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဒေါ်လိုက်အက်ကြောင်းသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအား ယဉ်ကျေးမှုစံတို့အရ ခွဲခြမ်းပစ်သည်။ ယဉ်ကျေးမှုစံတို့တွင် ဘာသာရေး၊ ဘာသာစကား၊ လူမျိုးနွယ်စုနှင့် လူမှုရေးမှတ်ဉာဏ် (social memory) တို့ ပါဝင်ကြသည်။ လူမှုရေးမှတ်ဉာဏ်ဆိုသည်မှာ သမိုင်းကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။

အလျားလိုက်အက်ကြောင်းသည် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအလွှာတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ပေါ်ပေါက်သော အက်ကြောင်းကို ဆိုလိုသည်။ လူတန်းစား၊ ဝင်ငွေ၊ ပညာရေး၊ အဆင့်အတန်း၊ မြို့ပြ (သို့မဟုတ်) ကျေးလက်ဝန်းကျင်၊ အလုပ်အကိုင်အမျိုးအစား စသည်တို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

နိုင်ငံတိုင်းလိုလိုတွင် အလျားလိုက်အက်ကြောင်းရော၊ ဒေါ်လိုက်အက်ကြောင်းပါ သူ့အချိုး အစားနှင့် သူ ရှိကြသည်။ အချိုးအစားသာ ကွာမည်၊ အက်ကြောင်းနှစ်မျိုးစလုံးတော့ ရှိကြမည်။

ကန့်လန့်ဖြတ်ပုံ

ဖော်ပြပါ အက်ကြောင်းတို့သည် သူ့လမ်းနှင့်သူ မရောမထွေး
တသီးတခြား လှုပ်ရှားနေကြ သည်ကား မဟုတ်။ ဟိုဘက် ဒီဘက် လှုပ်ရှားရင်း
ကန့်လန့်ဖြတ်မိကြကုန်သည်။ အက်ကြောင်းများ ကန့်လန့်ဖြတ်မိပုံ (intersections)
တို့ကလည်း နိုင်ငံအလိုက် သူနည်းသူဟန်နှင့် ထူးထူးခြားခြား ဖြတ်မိကြခြင်း
ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အက်ကြောင်းများ ကန့်လန့်ဖြတ်ပုံသည် အကြင်နိုင်ငံ၏
မူလအစနှင့် သဘာဝ ကို ညွှန်းလေတော့၏ ။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၌ ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်းသာရှိလျှင် ဤနိုင်ငံသည်
စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ထိန်းသိမ်းရန် ခက်ပါလိမ့်မည်။ စည်းလုံးညီညွတ်မှု
ဆုံးရှုံးမည်။ အကယ်၍ တစ်ဖန် အလျားလိုက် အက်ကြောင်းတွေသာ
တစ်ပြုတ်တစ်ခေါင်းကြီးရှိနေပြီး တန်ပြန်ညှိပေးမည့် ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်း များ
မရှိခဲ့ဟု ဆိုပြန်လျှင် ဤနိုင်ငံ၌ လူမှုရေးမတည်ငြိမ်မှု ဖြစ်ပွားမည်။

ထို့ကြောင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုသည် ဖော်ပြခဲ့ပါ
အက်ကြောင်းမျိုးစုံတို့ကို လိမ္မာပါးနပ်စွာ အဆင်ကောင်းကောင်းနှင့်
ချိန်ခွင်လျှာမှန်မှန် ရက်လုပ်ပေးနိုင်မှုပေါ် မူတည်သည်။
ခေတ်သစ်နိုင်ငံရေးပညာသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အက်ကြောင်းတို့ကို အပြတ်လိုက်၊
အခိုင်လိုက်၊ အအုံလိုက် ဖြစ်ထွန်းမှုတို့ပေါ်တွင် မလွဲမသွေ အာရုံစူးစိုက်ရတော့မည်။

အလျားလိုက်အက်ကြောင်းမှ ပေါ်ပေါက်သော conflicts ပဋိပက္ခတို့သည်
ဒေါင်လိုက် အက်ကြောင်းမှ ပေါ်ပေါက်သော ပဋိပက္ခတို့နှင့် နှိုင်းစာလျှင် ဖြေရှင်းရ
ပို၍ လွယ်ကူကြသည်။ ဤအချက်က ဘာကိုပြသနည်းဆိုမူ
ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်းနှင့် အလျားလိုက်အက်ကြောင်း တို့တွင်ရှိသော
ဖြေရှင်းနိုင်သောစွမ်းပကားတို့သည် မညီမျှကြောင်းကို ပြသည်။ စွမ်းပကားချင်း
မတူပေ။

အလားအလာနှစ်ရပ်

ယဉ်ကျေးမှုစံတို့တွင် အခြေခံ၍ ဖြစ်သော ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်း (ယဉ်ကျေးမှု ပဋိပက္ခ) နှင့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးစံတို့တွင် အခြေခံ၍ ဖြစ်သော အလျားလိုက်အက်ကြောင်း (လူမှုစီးပွားရေး ပဋိပက္ခ) တို့သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၌ အခါအားလျော်စွာ ပြောင်းလဲနေသော အချိုးအစားများဖြင့် ကန့်လန့်ဖြတ်မိနေကြစေကာမူ ရေရှည်၌ ကား ယဉ်ကျေးမှု ပဋိပက္ခက ပို၍ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။

အချို့နိုင်ငံတို့သည် ယဉ်ကျေးမှုပဋိပက္ခ အသည်းအသန် ဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာနှင့် ခြုံငုံကြည့်လျှင် ဤပဋိပက္ခနှစ်မျိုးမှာ သူမသာ ကိုယ်မသာ ညီမျှ လာပုံရသည်ဟု ပညာရှင်တို့က ထောက်ပြကြသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ထူးခြားချက်တစ်ရပ်မှာ အလျားလိုက်အက်ကြောင်း၌ စေ့စပ် ဖြေရှင်းမှု အလားအလာ ပိုရှိသောအချက် ဖြစ်သည်။ ဥပမာ - လစာတိုးပေးရေးကိစ္စတို့၌ စေ့စပ် ဖြေရှင်းလို့ ရပုံမျိုး။

စေ့စပ်ဖြေရှင်းမှု၏ ရလဒ်သည် ကောင်းချင်မှ ကောင်းမည်၊ ဆိုးချင် ဆိုးနေမည်။ သို့သော် ဤနေရာ၌ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ စေ့စပ်ဖြေရှင်းမှုမှ ပေါ်ပေါက်သော ရလဒ်မဟုတ်။ စေ့စပ် ဖြေရှင်းမှု ဖြစ်နိုင်သည်ဆိုသော အလားအလာသာ ဖြစ်သည်။

အလျားလိုက်အက်ကြောင်း (ယဉ်ကျေးမှု ပဋိပက္ခ) တို့၌ မူ ပြဿနာသည် ဖြေရှင်းရန် အလွန်ခက်ခဲလှ၏ ။ ရံဖန်ရံခါ၌ ဖြေရှင်းလို့ မဖြစ်နိုင်သည်အထိလည်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ စေ့စပ်ဖြေရှင်း နိုင်သော အလားအလာ နည်းပါးသည်။

ပစ္စည်းမဲ့ အငယ်စား

ခေတ်သစ်လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းသည် ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်းနှင့်

အလျားလိုက် အက်ကြောင်းတို့ အပြန်အလှန် ကန့်လန့်ဖြတ်မှု (cross-cutting) တို့ဖြင့် ရင်ဆိုင် စခန်းသွားနေကြ ရသည်။ တစ်နည်းပြောလျှင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ စနစ်အရပ်ရပ်သည် ဤသို့သော ကန့်လန့်ဖြတ်မှု၏ စိန်ခေါ်ခြင်းကို ရေရေလည်လည် ခံနေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ဒေါင်လိုက်အက်ကြောင်းနှင့် အလျားလိုက် အက်ကြောင်းတို့ကို ပို၍ ဆိုးရွားစေသော အခြေအနေသစ် တစ်ရပ်ကိုလည်း အရေးတကြီး မီးမောင်းထိုးပြလာကြသည်။ ယင်းမှာ လူဝင်မှု immigration ပြဿနာပင် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံအများအပြားသည် အထူးသဖြင့် ချမ်းသာလာသောနိုင်ငံတို့သည် အခြားနိုင်ငံမှ လာရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော အခြားလူမျိုးများ ဝင်ရောက်လာမှုကို ပြဿနာကြီးတစ်ရပ် အနေဖြင့် မနိုင်မနင်း ဖြေရှင်းနေကြရသည်။

ဤသို့သော နိုင်ငံခြားလုပ်သားတို့သည် ရှိရင်းစွဲ အက်ကြောင်းတို့ကို မျက်နှာစာသစ် တိုးပွားစေခြင်းသာဖြစ်ပြီး ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း အက်ကြောင်းတို့သည် ပို၍ နက်ရှိုင်း ကျယ်ဝန်းသွားပုံရသည်။

ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က subproletariat ဆိုသော ဝေါဟာရ တစ်ပါးကို တီထွင်သုံးစွဲကြသည်။ နိုင်ငံခြားသားလုပ်သားတို့သည် အိမ်ရှင်နိုင်ငံမှ လုပ်သားတို့ထက် ဝင်ငွေနည်းကြသည်။ အိမ်ရှင်နိုင်ငံမှ အလုပ်သမားတို့ မလုပ်လိုသည့်အလုပ်တို့ကို လုပ်ကြရသည်။

သို့ဖြင့် သူတို့၏ အခြေအနေသည် ယခင်နားလည်နေကျ ပစ္စည်းမဲ့ proletariat ထက် နိမ့်ကျ၍ ပစ္စည်းမဲ့အခွဲ ပစ္စည်းမဲ့ အငယ်စားဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

မှတ်ပုံတင် တံဆိပ်များ

လူတိုင်းသည် အစွဲကိုယ်စီရှိသည်။ ဝါဒစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ ဘာသာစွဲ၊ လူမျိုးစွဲ၊ လူတန်းစားစွဲ၊ ဂိုဏ်းဂဏစွဲ၊ ပါတီစွဲ စသည်ဖြင့် အစွဲများ ရှိကြသည်။ ဤအစွဲတို့ဖြင့် မိမိတို့သည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်း ထပ်တူပြုကြသည်။ မှတ်ပုံတင်သည့်သဘော ဖြစ်၏ ။

သို့ဖြင့် လူတန်းစားမှတ်ပုံတင် (class identity) ၊ ဘာသာဂိုဏ်း မှတ်ပုံတင် (religious identity) ၊ လူမျိုးစွဲ မှတ်ပုံတင် (ethnic identity) ၊ ဝါဒစွဲ မှတ်ပုံတင် (ideological identity) ၊ ပါတီစွဲ မှတ်ပုံတင် (party identity) စသည်ဖြင့် နိုင်ငံထဲတွင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ရှိလာကြသည်။

ဤမှတ်ပုံတင်တို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် တွေးကြည့်လျှင် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အက်ကြောင်း ကွဲကြောင်းတို့ကို ထင်ဟပ်ပြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော ရွေးကောက်ပွဲမျိုးစုံ တို့ကို စိစစ်ဝေဖန်ကြည့်ပြီးသကာလ ကောက်နုတ်ချက်တစ်ခုကို မကြာသေးမီက ပြုလုပ်ခဲ့ကြ သည်။

ဤကောက်နုတ်ချက်မှာ ယနေ့ နိုင်ငံအများအပြားတို့ အထက်ဖော်ပြပါ မှတ်ပုံတင်များ (ဝါ) အစွဲများ ကျဆင်းကုန်ပြီဆိုသော ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်သည်။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကျသွားခြင်းကို နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် ဒီဘယ်လ်က အိုင်ဒီအိုလိုဂျီ၏ နိဂုံးဟု အကဲဖြတ်ခဲ့သည်။ သဘောတရားဝါဒတွေ နိဗ္ဗိတံပြီဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်၏ ။

လွတ်ကျွတ်သလား

နိုင်ငံရေးလောကထဲ၌ ဘာသာရေးအစွဲဖြင့် ရပ်တည်ခြင်း၊
ဘာသာစကားအစွဲဖြင့် ရပ်တည် ခြင်း၊ လူတန်းစားအစွဲဖြင့် ရပ်တည်ခြင်း၊

လူမျိုးရေးအစွဲဖြင့် ရပ်တည်ခြင်း၊ ပါတီဂိုဏ်းဂဏအစွဲဖြင့် ရပ်တည်ခြင်းတို့သည် မှေးမှိန်ကျဆင်းလာသကဲ့သို့ပင် သဘောတရားရေး (ဝါဒ) အစွဲဖြင့် ရပ်တည်ခြင်းတို့သည်လည်း ကျဆင်းလာပြီဟု နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ထောက်ပြကြကုန်သည်။

ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော် လူတို့၏ အစွဲအပေါ် ရပ်တည်မှုနေရာတွင် မည်သို့သော အကြောင်း ခြင်းရာတို့က ဝင်ရောက်အစားထိုးနေပါသနည်းဟု မေးခွန်းထုတ်စရာ ပေါ်လာကုန်သည်။

Substantive issues ဟု ဆိုကြသည်။ အနှစ်သာရရှိသော လက်တွေ့ပြဿနာတို့သည် ဝါဒ သဘောတရားနေရာတွင် ဝင်ရောက်နေရာယူထားလေပြီ။ လူတို့သည် ဝါဒကို မကြည့်တော့။ လူတန်းစားအမြင်ကို အခြေမခံတော့။ လူမျိုးရေးအစွဲကို ဖျောက်နိုင်ကြပြီ။ ဘာသာရေးကို လောကီ ကိစ္စမှ ဖယ်ထားကြလေပြီ။ ပါတီတံဆိပ်၊ ပါတီအစွဲကို ဖျောက်ကြပြီ။ အခြေအနေအလိုက် ဖြစ်ပေါ် နေသော အဓိက ပြဿနာတို့ကိုသာ ပြဿနာချင်းလိုက် ကြည့်ရှုလာကြပြီ။ နိစ္စဓူဝ ဘဝပြဿနာ တို့အပေါ် ပို၍ အာရုံစိုက်ကြခြင်း ဖြစ်လေ၏ ။

ပြဿနာအပေါ် အခြေခံကြည့်ရှုရာ၌ လည်း စုစုပေါင်းနှင့် ကြည့်ရှုကြသည်က နည်းလာ၏ ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် တစ်ဦးချင်းလိုက်၍ ရှေ့တန်းတက်နေသော ပြဿနာတို့ကို ဝေဖန် ဆင်ခြင် ကြည့်ကြကုန်၏ ။

ဤအခြင်းအရာကို ပုဂ္ဂလိက တစ်ဦးချင်းဆန်မှု individualization ခေတ်စားလာခြင်းဟု အကဲဖြတ်ကြသည်။ ပုဂ္ဂလိက တစ်ဦးချင်းသည် အဖွဲ့အစည်းအနှောင်အဖွဲ့နှင့် ဝါဒအနှောင်အဖွဲ့တို့မှ လွတ်ကျွတ်လာသည့်ဖြစ်စဉ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်လည်း သက်ရောက်သည်။ ထိုအလိုမှာ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ ပညာရှင်တို့က liberalization of individual ဆိုသော ဝေါဟာရကို ဖန်တီး၍ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြကြသည်။

ဝင်ရိုး

ဖော်ပြပါဖြစ်စဉ်နှင့် အဓိပ္ပာယ်တို့

ဖြစ်ပေါ်ရသည့်အကြောင်းအရင်းတို့ကိုလည်း နိုင်ငံရေး သိပ္ပံပညာရှင်တို့က ရှာဖွေကြည့်ကြပါသည်။ အောက်ပါအကြောင်းတရားတို့ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိကြ သည်။

(၁) ဝင်ရိုးကွာမှု နည်းသွားခြင်း depolarization ဟု ဆိုသည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ ဝင်ငွေ ကွာဟမှု ကျဉ်းမြောင်းသွားခြင်းကို အဓိကဆိုလိုသည်။ လူတန်းစားချင်း ခြားထား သော မျဉ်းတို့ကလည်း မှန်ဝါးလာသည်။

(၂) ခေတ်မီလာသော ပညာရေးနှင့် မီဒီယာတို့ကလည်း လူတို့အား

အစွဲအလမ်းတို့ကို ပပျောက်စေသည်။ ဒေသစွဲ၊ ဝါဒစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ လူမျိုးစွဲ၊ လူတန်းစားစွဲ စသည့် အစွဲ ပေါင်းစုံတို့မှ လွတ်ကျွတ်စေသည်။ လူတစ်ဦးစီသည် လွတ်လပ်သောလူ ဖြစ်လာပြီ။

(၃) ဘာသာရေး ဩဇာကျဆင်းလာခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု အဆင့်အတန်း

မြင့်မားလာခြင်း၊ အလုပ်သမား လူတန်းစား၏ အရွယ်အစားနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံတို့ကလည်း ပြောင်းလဲ သွားခြင်း၊ ရှေးရိုးအစဉ်အလာ ကျေးလက်ပုံသဏ္ဌာန်မျိုး ကျဆင်းသွားခြင်း၊ ခေတ်မီ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်တို့ကြောင့် ဒေသအချင်းချင်းသည် တစ်ပုံစံတည်းလို ဖြစ်လာ ခြင်းနှင့် အခြားအကြောင်းတို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

အထက်ပါအကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဒေါင်လိုက်နှင့်

အလျားလိုက်အက်ကြောင်းတို့သည် ပို၍ ချိန်ခွင်လျှာ ညီလာသည်ဟု ဖြေကြကုန်သည်။ ကောင်းသော လက္ခဏာပေတည်း။

[ရနံ့သစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉၉၆]

စီးပွားရေးတိုက်ပွဲခေါ်သံ

သုညပွဲလော

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလောကတွင် ယခုတစ်လော အဆန်းဆန်းအပြားပြား စီးပွားရေး အတွေး အခေါ်တွေ တစ်ပြိုင်တစ်မကြီး ပေါ်လာသည်။ ထိုအနက်မှ တစ်ခုမှာ ကုန်သွယ်ရေးပြိုင်ပွဲကို စစ်တိုက်သလို တိုက်ရမည်ဟုဆိုသော အယူအဆ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကုန်သွယ်ရေး စစ်ပွဲဟု အမည်တွင်သည်။

စစ်ပွဲတွင် နိုင်သူနှင့် ရှုံးသူတို့ဟူ၍ ရှိ၏ ။ ဤရလဒ်ကို သင်္ချာစကားနှင့်ပြောလျှင် ပွဲသည် သုညပွဲ (Zero Sum Game) ဖြစ်လေသည်။ နိုင်သူနှင့် ရှုံးသူတို့ကို ထေလိုက်လျှင် ဘဲစားဘဲချေ ဖြင့် သုည ဖြစ်သွားသည်။ ရှုံးသူ၏ အရှုံးသည် နိုင်သူ၏ အမြတ် ဖြစ်သွားသည့်အလျောက် တစ်ခုလုံးခြုံကြည့်လျှင် ကြေသွားသည်။

အစဉ်အလာအရနှင့် သီအိုရီအရပြောဘိမူ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှုသည် စစ်ပွဲလို မဟုတ် ပေ။ ပါဝင်ပတ်သက်သူအားလုံး အကျိုးရှိကြသည်ဖြစ်၍ နိုင်သူနှင့် ရှုံးသူဟူ၍ မရှိပေ။ သင်္ချာစကား နှင့်ပြောလျှင် ပွဲသည် 'အကျိုးထွက်ပွဲ' (Positive Sum Game) ဖြစ်လေ၏ ။

ကုန်သွယ်ရေးသည် စစ်ပွဲနှင့်အလားတူသည်ဟုဆိုသော အယူအဆသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ သော အယူအဆ ဖြစ်သည်။ စက်မှုတော်လှန်ရေးခေတ် မတိုင်မီက ပေါ်ပေါက်ဖူးသော အယူအဆ အဟောင်းအဆွေးတစ်ခုဆီသို့ နောက်ပြန်လှည့်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဘောဂဗေဒပညာရှင်အချို့က ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ကြကုန်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ရေးစစ်ပွဲဆိုသော စကားရပ်ကို သုံးစွဲနေကြခြင်းဖြင့် စစ်ပါရဂူ ကလော့(ဇ်) ဝစ်ပြောသကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးကို အခြားနည်းဖြင့် တိုးချဲ့နေကြခြင်းပေလောဟု သံသယ ဖြစ်လာကြသည်မှာ အမှန်ပင်

ဖြစ်သည်။

သေနိုင် မသေနိုင်

နောက်ဆန်းပြားသော အယူအဆတစ်ခုမှာ ခေတ်သည်
ကုမ္ပဏီခေတ်ဖြစ်သည့်အလျောက် ကုမ္ပဏီအကျိုးစီးပွားသည်
ဤကုမ္ပဏီအခြေစိုက်ရာနိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ
ဖြစ်ထိုက်သည်ဆိုသော အယူအဆ ဖြစ်သည်။ ဤအယူအဆကိုအခြေခံ၍
ကုမ္ပဏီအမျိုးသားရေး ဝါဒဆိုပြီးလည်း ပေါ်လာသည်။

ဖွံ့ဖြိုးပြီးသောနိုင်ငံတို့တွင် ကုမ္ပဏီတို့ဆိုသည်မှာ
နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီး (Multinationals) တို့ကို ဆိုလိုသည်။ အစိုးရသည်
နိုင်ငံတကာနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စတွင် ဤကော်ပို ရေးရှင်းကြီးတို့၏
အကျိုးစီးပွားနှင့် ခပ်ကင်းကင်းရှင်းရှင်း နေထိုင်သလားဆိုသောပုစ္ဆာသည် ယခုအခါ
အလွန်တရာမှ အရေးကြီးလာပေသည်။

မြင်ရသလောက်၌ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အကျိုးစီးပွားနှင့် ကုမ္ပဏီတို့၏
စီးပွားရေးအကျိုးစီးပွား တို့သည် မည်မျှထွေးရောယှက်တင် ဖြစ်နေသနည်းဆိုသော
အချက်ပေါ်တွင်မူတည်၍ ဤကိစ္စကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေကြဟန် ရှိသည်။

ကုမ္ပဏီတို့သည် စီးပွားရေးပြိုင်ပွဲ၌ အနိုင်မကြနိုင်လျှင်
ကျဆုံးသွားနိုင်သည်။ အနည်းဆုံး ဒေဝါလီခံ အမွဲစာရင်းထဲ ဝင်ကြရမည်။
နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံး၏ စီးပွားရေး၌ မူ ဤသဘောမရှိပေ။ နိုင်ငံ စီးပွားရေးသည် 'သေ'
သည်ဟူ၍ မရှိပေ။

ထို့ကြောင့် သူပြုတ် ကိုယ်ပြုတ် သူသေ ကိုယ်သေ အကြမ်းပတမ်း
ဆင်နွှဲနေသော စီးပွားရေးစစ်ပွဲတွင် အစိုးရက တတ်နိုင်သမျှ
လက်ရှောင်နေသင့်သည်ဆိုသော အယူအဆ ရှိသကဲ့သို့ပင်
ကိုယ့်အမျိုးသားကုမ္ပဏီများ တိုက်ပွဲ၌ မကျဆုံးရလေအောင် အစိုးရက တက်ကြွစွာ

ပါဝင်ကူညီသင့်သည်ဆိုသော အယူအဆကလည်း တစ်ဖက်၌ ရှိနေသည်။
ဤဒုတိယအယူအဆ သည် ယခုအခါ အင်အားကြီးနေပုံရသည်။

အလယ်ခေတ်

စီးပွားရေးစစ်ပွဲတို့တွင် အစိုးရများကိုယ်တိုင်က ရှေ့တန်းက
ပါဝင်ပတ်သက်လာကြသော အခါ ပြီးဆုံးသွားသော စစ်အေးစစ်ကြီးနေရာတွင်
သူသေ ကိုယ်သေ၊ သူပြုတ် ကိုယ်ပြုတ် အကြမ်း ပတမ်းဆင်နွှဲနေသော
စီးပွားရေးစစ်ပွဲ (Economic Death Struggle ဟု အမည်ပေးကြသည်) တို့က
အစားထိုးနေပြီဟု သုံးသပ်မှုများ ရှိလာသည်။

သာမန်စစ်ပွဲတို့တွင် စစ်သားတို့ကို အသုံးပြုကြသည်။ ယခု
စီးပွားရေးစစ်ပွဲတို့တွင်မူ ကော်ပို ရေးရှင်းအကြီးအကဲတို့က ဦးဆောင်လာကြသည်။
အစိုးရများက သူတို့ကိုယ်စား အခြားအစိုးရများ နှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးရာတွင်
ဤကော်ပိုရေးရှင်းအကြီးအကဲတို့က အရေးပါအရာရောက်သော သံတမန်များ
ဖြစ်သွားကြကုန်သည်။

ဤအခြေအနေကို မနှစ်မြို့သူတို့က ကော်ပိုရေးရှင်းအကြီးအကဲတို့ကို
စစ်သူကြီး သူရဲကောင်းများသဖွယ် နေရာပေးနေရပုံမျိုးသည် အလယ်ခေတ်
ရှေးဟောင်းသူရဲကောင်းတို့အား ဂုဏ်ပြုနေရပုံမျိုးနှင့် တူနေပြီဟု ရှုတ်ချကြသည်။

လွတ်လပ်သောဈေးကွက်ကို အခိုင်အမာ ယုံကြည်ခဲ့သော
ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မာဂရက်သက်ချာကပင် ဤအချက်ပေါ်တွင် သူ
ရှုပ်ထွေးသွားပြီဟု ဝန်ခံပြောဆိုလာရသည်။ ကမ္ဘာ ပေါ်၌
လွတ်လပ်သောဈေးကွက်ဟူသည် တကယ်မှ ရှိပါလေစေဟု သံသယများ
ပွားများလာကြ သည်။

နာကျင်မှုများ

ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် ယခုတစ်လော နာကျင်မှု (Panis) တို့နှင့်

ပြည့်နှက်နေသည်။ အဓိက နာကျင်မှုမှာ အလုပ်လက်မဲ့ထူပြောလာသော နာကျင်မှု ဖြစ်သည်။ ဥရောပ၌ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ ၁၈ သန်းမျှ ရှိသည်။ ဒုတိယနာကျင်မှုမှာ ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမား၏ ဝင်ငွေနှင့် မကျွမ်းကျင်အလုပ် သမား၏ ဝင်ငွေတို့သည် အလွန်ကွာခြားလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။

နာကျင်မှုတို့သည် မည်မျှပင် ပြင်းထန်စေကာမူ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးသည်မူ လစ်ဘရယ်အရင်းရှင်စနစ်၏ လမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်တည့်မတ်မတ် ချီတက်နေသည်ဟု ပညာရှင်တို့က အကဲဖြတ်ကြသည်။ အထောက်အထားများအနေဖြင့်

(၁) စီးပွားရေးနယ်ပယ်မှ ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်မှုတို့ကို လျှော့ချကြခြင်း။

(၂) တန်ခိုးအင်အားကြီးသော ဗဟိုဘဏ်တို့ကို ထူထောင်နိုင်ကြခြင်း။

(၃) ဖောင်းပွမှုနှုန်းကို လျှော့ချနိုင်ကြခြင်း

(၄) ဘတ်ဂျက်လိုငွေတို့ကို ကြိုလှိုသွားအောင် လျှော့ချနိုင်ကြခြင်းတို့ကို ထောက်ပြကြ သည်။

ထို့အပြင် စီးပွားရေးပြိုင်ပွဲတို့ကို စစ်ပွဲမမာ ခင်းကျင်းနေကြစေကာမူ ပေါ်လစီပိုင်းဆိုင်ရာ တို့၌ သဘောတူညီမှုတို့က သဘောကွဲလွဲမှုတို့ထက် ပို၍ များကား သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ အများဆုံး ဖြစ်ထွန်းနေသည်။

ဤနေရာ၌ စီးပွားရေးကို စစ်ပွဲကဲ့သို့ ခင်းကျင်းနေကြသည်မှာ ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတို့သာ ဖြစ်သည်။ အစိုးရတို့က စစ်ပွဲကဲ့သို့ မခင်းကျင်းပါဟုလည်း ဝေဖန်ကြည့်ကြသည်။

မီးကုန်ယမ်းကုန်

စစ်ပွဲတို့တွင် အင်အားအကုန်သုံး၍ တရမန်းကြမ်း တိုက်ခိုက်သော အဆုံးသတ်ချေမှုန်းရေး တိုက်ပွဲ (All Out War) ဟူ၍ ရှိကြသည်။

ဤတိုက်ပွဲမျိုးတို့တွင် အင်အားအကုန်ကို မီးကုန် ယမ်းကုန် သုံးစွဲရသည်။

စီးပွားရေးစစ်ပွဲတွင် ဤကဲ့သို့ အလားတူ လုပ်လို့ရပါမည်လား။ မရပေ။ မရနိုင်ကြောင်း လူတိုင်း သိကြသည်။ ခေါင်းထဲထည့် စဉ်းစားလို့ပင် မကောင်းသောအယူအဆလည်း ဖြစ်နေသည်။ ဥပမာ ကွန်ပျူတာကဲ့သို့ ဉာဏ်ပညာပစ္စည်းများ ကာကွယ်ရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တရုတ်ပြည်ကို တစ်ဖက်သတ် စီးပွားရေးအရ ပိတ်ဆို့တားမြစ်ရန် အချို့သော အမေရိကန် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီး တို့က လိုလားကြသည်။ မီးကုန်ယမ်းကုန် ကြဲလိုက်ဖို့ပင် ဖြစ်၏ ။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ကျယ်ပြန့်လှသော တရုတ်ဈေးကွက်ကို ငဲ့လိုက်ရသောအခါ မီးကုန် ယမ်းကုန်ဆိုသောစကားသည် လေထဲ လွင့်ထွက်သွားလေတော့၏ ။

ထို့ကြောင့် စီးပွားရေးပြိုင်ဆိုင်မှုတို့သည် စစ်ပွဲ 'လေ' တို့နှင့် မီးရှူးမီးပန်း ပစ်နေကြစေကာမူ နောက်ဆုံး၌ ကား အပေးအယူ ညှိနှိုင်းမှုတို့နှင့် အဆုံးသတ်ကြဖို့သာ ရှိသည်။ ငဲ့ရမည့်အချက်တွေ အများကြီး ရှိကြလေ၏ ။

ဘာဖြစ်မည်နည်း။

စစ်ပွဲတွင် စစ်ပွဲခေါ်သံဟူ၍ ရှိ၏ ။ ယခု စီးပွားရေးစစ်ပွဲတွင်လည်း တိုက်ပွဲခေါ်သံဆိုပြီး ရှိနေသည်။ ဤတိုက်ပွဲခေါ်သံသည် ယခင်က ခေါ်သံမျိုးနှင့် မတူပေ။ တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ခြားနားနေ သည်။

ယခု တိုက်ပွဲခေါ်သံသည် ဈေးကွက်သို့ ဝင်ခွင့်ရရေး (Access to Market) ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်ထဲသို့ အလှအယက် ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်ရေး။ ဤ၌ ပင် အပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းဖြင့် တအိအိ ထိုးဖောက်ဖို့မဟုတ်။ အပေါက်အကျယ်ကြီး အပြန့်ကြီးတို့ဖြင့် ခပ်မြန်မြန် ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်နိုင်ဖို့ ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်၌ ကိုယ့်ဈေးကွက်တံခါးကို တတ်နိုင်သမျှ ပိတ်ထားလိုကြပြန် ၏ ။ ဈေးကွက်တိုက်ပွဲဟု ခေါ်လျှင် ဖြစ်နိုင်သည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များ၌ မူ ထိုစဉ်က ပြဿနာ (ဝါ) ရောဂါကို ထင်ဟပ်သောတိုက်ပွဲခေါ်သံ သည် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်ရေးနှုန်းထားတို့ကို အရှင်ထားမလား သို့မဟုတ် ပုံသေထားမလား Flexibility or Fixity ဟူ၍ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ငွေလဲလှယ်ရေးနှုန်းထားများ မတည်ငြိမ်မှုသည် ထိုစဉ်က တကယ့်ရောဂါဆိုးကြီးလို ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့အားဖြင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအခြေအနေလိုက်ပြီး စီးပွားရေး တိုက်ပွဲခေါ်သံတို့သည် ပြောင်းလဲကုန်ကြ၏ ။ ယခု၌ ဈေးကွက်ဖွင့်ပေးရေးသည် အဓိက သော့ချက် ဖြစ်နေသည်။ သုံးလေးနှစ်မျှသာလိုသော ၂၁ ရာစုနှစ်ထဲ ဝင်သည်ရှိသော် အခြား ပြဿနာတစ်ရပ် ရပ်သည် ရှေ့တန်းသို့ အထင်ကရ ထိုးထိုးထောင်ထောင် တက်လာစရာ ရှိပါလိမ့်မည်။

ဤပြဿနာသည် ဘာဖြစ်မည်ကိုကား မသိ။ အမျိုးမျိုး မှန်းဆပြောဆိုနေကြသည်။

[နွယ်နီ၊ နိုဝင်ဘာ ၁၉၉၆]